

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 9
septembrie 2013

Oastea Moldovei

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oastemoldovei@army.md

**Miniștrii apărării ai Republicii Moldova
și României au convenit asupra
necesității menținerii nivelului înalt
al cooperării bilaterale.**

Citiți pag. 4-5

*Cînd armele tac, muzele se dezlănțuie!
Artistul poporului Ricky Ardezeanu la datorie alături de camarazi!*

“

Centrul mass-media militară al Ministerului Apărării, în comun cu Departamentul „Emisiuni pentru tineret” de la “Radio Moldova”, au desfășurat proiectul „Cunoaște istoria țării și armatei” în tabăra de odihnă „Cristiano” din satul Slobozia-Dușca, raionul Criuleni, susținuți de artistul poporului Ricky Ardezeanu. Ulterior interpretul avea să declare: „Tot timpul accept invitațiile la astfel de evenimente, deoarece copiii sînt generația care va constitui viitorul Moldovei și o va face mai prosperă. Urez țării și armatei noastre multa mîndrie și putere”.

Cuprins

Profitul unei investiții de 92 de lei!	
Abonați și citiți revista „Oastea Moldovei”!	3
Vitalie MARINUȚA: „Misiunea de menținere a păcii în raioanele de est ale Republicii Moldova este epuizată”	4-5
Colonel Iurie BRICEAG, șeful Direcției inspecție generală: „Corupția poate discredita autoritatea militarului în societate”	6-7
10 ani de la prima misiune „Iraqi freedom”	8-9
Haydar Hacı Ergun, director general Shopping MallDova: „A fi ofițer este un stil de viață”	10-11
Fii alături de ARMATA TA!	12-13
Locotenent-colonel Mihai Panic: „Nu ONU are nevoie de noi, ci noi avem nevoie de ONU”	14-15
Două roluri majore pe scena vieții. Caporalul Vadim Tomșa își împarte pasiunea între armată și familie	16-17
Securitate maximă la depozitele armatei	18
Onor militarilor Țării	19
Cultul eroilor - cultul memoriei	20-21
„Înconjurat de grenade, arme și cartușe, am cîntat soldaților aproape o oră”. Ricu Vodă, interpretul cu suflet de soldat, despre muzică, militari și armată...	22-23
O felicitare pentru tine	24

Centrul mass-media militară
Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef locotenent-colonel Ion VULPE, tel. 022-252-252

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară
maior Sergiu LECA, tel. 022-252-047

Echipa redacțională:
căpitan Inga RADVAN
locotenent Natalia ANDRONACHI
plutonier adjutant Vitalie IOVU
Ecaterina RUSSU
Larisa ȚÎBULEAC
locotenent Dmitrii VOSIMERIC
oasteamoldovei@army.md
tel. 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:
căpitan Denis ROTARU
locotenent major Pavel MAFTEI
Mihai DASTIC
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 022-252-019

Secția internet:
maior Viorel GLAVA
Diana MOISA
tel. 022-252-021
Centrul mass-media militară
or. Chișinău, șoseaua Hincești, 84

Materialele publicate
de „OASTEA MOLDOVEI” reflectă opi-
nia autorilor care s-ar putea să nu
exprime poziția redacției. Reluările
din „OASTEA MOLDOVEI” trebuie
să conțină trimiterile la sursă.

Profitul unei investiții de 92 de lei!

Abonați și citiți revista „Oastea Moldovei”!

Showul militar cu genericul „Fii alături de armata ta”, dedicat aniversării a XXII-a de la crearea Armatei Naționale și organizat împreună cu Centrul comercial „Shopping MallDova”, a reușit să culeagă aplauzele și admirația publicului. O parte dintre cei prezenți au descoperit ce înseamnă armata țării, iar alții și-au reconfirmat convingerea că militarii nu prea aruncă vorbe în vînt, cînd promit performanțe în termeni restrînși (militarii în termen ai Gărzii de onoare, care au demonstrat dibăcie și profesionism la elementele ce îi consacră, au avut doar 30 de zile de antrenamente!).

Tot acolo, la expozițiile amenajate de militari, printre tehnica și armamentul din dotare, mulți vizitatori au fost surprinși să descopere formatul nou al publicației Ministerului Apărării, revista „Oastea Moldovei”. Aceasta, de la începutul anului 2013, a „îmbrăcat haina” unei reviste, pe care nu ne este rușine să o prezentăm ca și conținut, dar și aspect grafic.

Publicația, cu 28 de pagini color, deja a noua lună consecutiv, aduce în casa cititorului chipuri de ostași, ofițeri, recruți sau veterani, acțiuni din poligoane, de la aplicații multinaționale, de oriunde militarii sînt utili societății. Și este așteptată cu nerăbdare, sperăm noi, cei care semnăm articolele.

Recunoaștem că mulți au fost sceptici, la finele anului trecut, creditînd cu șanse mai mari de existență ziarul „Oastea Moldovei” – în formatul care, ani de-a rîndul, a bucurat ochiul militarilor și al persoanelor interesate de militărie – decît o revistă ce abia urma să ajungă la inima cititorului și care avea să coste și puțin mai scump.

Totuși, cînd am optat pentru formatul nou, ne-am promis nouă că vom lucra cu și mai multă perseverență, inclusiv pentru a-i convinge pe cititori că 92 de lei, achitați pentru un abonament

de 12 luni, nu puteau avea o destinație mai bună decît 12 numere de revistă, ajunse în case și birouri, în fiecare lună, pe parcursul anului. Și pentru că ne e drag cititorul nostru, i-am oferit (la același preț inițial), în luna mai, o revistă dublă ca și conținut, cu traducere în limba engleză despre militarii Armatei Naționale care, timp de 10 ani, au participat în misiuni internaționale sub egida ONU.

Fiind la început de toamnă, cînd tradițional se numără bobocii, facem și noi o trecere în revistă a reușitelor noastre în materie de presă militară și ne exprimăm convingerea că, în 2014, cititorii noștri vor avea parte de articole și mai interesante, dar și de surprize mai multe (frumoase, desigur).

Dacă, în 9 numere de revistă editate anul acesta, nu v-am dezamăgit, să știți că ați făcut o investiție reușită, cu 92 de lei, și sperăm să ne fiți alături lunar și în 2014, și să abonați cu același interes publicația noastră.

În 2014, vom fi alături de prietenii, cititorii noștri vechi, dar, totodată, sîntem convinși că „Oastea Moldovei” va ajunge și va fi apreciată în casele și în inimile noilor cititori...

Locotenent-colonel Ion VULPE,
redactor-șef

Vitalie MARINUȚA:

„Misiunea de menținere a păcii în raioanele de est ale Republicii Moldova este epuizată”

În timpul aflării sale la București ministrul Apărării, Vitalie MARINUȚA, a acordat un interviu publicației „Adevărul”, pe care îl publicăm în variantă prescurtată. Interviuul intergral, realizat de prietenul nostru, colonelul în rezervă Ion PETRESCU poate fi citit pe www.adevarul.ro.

Ministrul Apărării al Republicii Moldova și României, Vitalie Marinuța și Mircea Dușa, au convenit, în urma întrevederilor de lucru de la București, asupra necesității menținerii nivelului înalt al cooperării bilaterale între cele două instituții militare, precum și asupra inițierii unor proiecte noi în domeniul respectiv.

Vitalie Marinuța și-a exprimat convingerea că relațiile bilaterale dintre armatele Moldovei și României se vor dezvolta în ascensiune și vor aduce beneficii ambelor instituții.

La rândul său, ministrul Mircea Dușa a reiterat sprijinul instituției, pe care o conduce, în desfășurarea proiectelor de colaborare, care sînt în proces de implementare sau urmează a fi inițiate. În acest context, ministrul român al Apărării a reiterat disponibilitatea acordării a 9 burse pentru instruirea practică a tinerilor piloți din cadrul Armatei Naționale, precum și examinarea posibilității de acordare a unor burse suplimentare la instituțiile naționale de învățămînt militar superior pentru cadrele militare ale armatei moldovenești.

Vitalie Marinuța și Mircea Dușa, de asemenea, au făcut schimb de opinii pe marginea proiectelor acordurilor de cooperare militară bilaterală în domeniul învățămîntului și al informațiilor clasificate, specificînd că semnarea acestor documente va deschide noi perspective de colaborare dintre militarii români și cei moldoveni.

La București, ministrul Vitalie Marinuța a avut întrevederi oficiale cu Consilierul Prezidențial, șeful Departamentului Securității Naționale, Administrația Prezidențială, Iulian Fota, și ministrul Afacerilor Externe al României, Titus Corlățean.

Oficialii români au reiterat sprijinul deplin pentru integrarea europeană a Republicii Moldova și pentru atingerea obiectivelor de etapă avute în vedere pentru apropiatul summit al Parteneriatului Estic de la Vilnius, din noiembrie 2013.

Ministrul Titus Corlățean a asigurat că intrarea în vigoare, cît mai rapid posibil, după summit-ul de la Vilnius, a noului cadru contractual între Republica Moldova și Uniunea Europeană rămîne un obiectiv prioritar pentru România. „Chișinăul poate conta, ca și pînă acum, pe întregul nostru angajament în această direcție”, a precizat ministrul Titus Corlățean.

- Domnule ministru Vitalie Marinuța, care este speranța pe care o aveți, pe timpul prezenței dumneavoastră în capitala României?

Vreau să spun că pentru mine este foarte important ca relația moldo-română să fie în progres, în special, în domeniul de care sînt responsabil acum, astfel încît cooperarea militară să aibă o dezvoltare dinamică.

Speranța mea este ca noi să aprofundăm această cooperare deja bună și mai mult, în interesul ambelor state, astfel încît să avem de beneficiat atît militarii Armatei Republicii Moldova, cît și militarii Armatei României.

Pentru noi, cei din Republica Moldova, este în mod special importantă această vizită, asta reieșind din doleanțele noastre de a avea un răspuns pozitiv, la Vilnius, atunci cînd avem speranța să parafăm toate documentele necesare, pentru a fi cu un pas mai aproape de membership-ul european, de familia europeană, unde sînt și frații noștri români.

În special, ne vom axa în discuțiile cu domnul ministru Dușa, pe subiectul învățămîntului militar și cooperarea în acest domeniu, propunîndu-mi scopul ca experiența foarte vastă a armatei române să fie, și în continuare, la un nivel și mai înalt, preluată de către Armata Națională a Republicii Moldova.

Și vreau să mulțumesc României și Statelor Unite ale Americii, doi parteneri strategici, care ne ajută să mergem înainte în domeniul militar, în special, pe linia educației militare. Le sîntem recunoscători atît eu, cît și membrii Armatei Naționale.

- În program ați avut prevăzute și întâlniri cu cei trimiși să studieze la Universitatea Națională de Apărare, la Academia Tehnică Militară. Care au fost concluziile inițiale?

- Din orice întîlnire, din orice discuție trebuie să avem lecții înșușite și planuri de viitor. De aceea am conștientizat, în fapt, că noi trebuie să facem o selecție și mai bună a celor pe care îi detașăm la

învățătură, în aceste instituții importante de învățământ din România, care sînt de talie mondială, putem spune, cu renume în mediul academic și în cel militar, unde se face, într-adevăr, carte.

Și exigențele față de studenții trimiși de noi trebuie să fie la fel ca acelea pentru colegii lor din România sau din alte țări care studiază acolo.

La momentul actual, dacă este să vorbim de Academia Tehnică Militară, avem 13 studenți care învață acolo, după o perioadă de întrerupere de mulți ani.

Iar la Universitatea Națională de Apărare, avem cursanți care își fac studiile la nivel înalt.

Acum, 57 de militari, care se află în conducerea de vîrf a Armatei Naționale a Republicii Moldova, au absolvit Universitatea Națională de Apărare din București, Colegiul Național de Apărare. Și sper foarte mult ca această practică a cooperării bilaterale să continue. Inclusiv să preluăm unele cursuri - care sînt deja tradiționale aici, în România - în Republica Moldova. Eu personal voi face tot posibilul ca să se întîmple așa și avem cu ce. Avem deja oameni pregătiți bine.

Am discutat pe domeniul ajutorului din partea celor două instituții militare de învățământ românești importante. Și rămîne să purcedem la muncă!

- În același timp, aveți la Chișinău o Academie Militară proprie. Cu o frumoasă evoluție. Și, din cîte am văzut, cu repere de viitor interesante. Ne puteți da cîteva detalii privind viitorul Academiei Militare de la Chișinău?

- Din conceptul de dezvoltare a Armatei Naționale, dar și din punctul meu de vedere, Academia „Alexandru cel Bun” are o perspectivă optimistă.

Din aceste considerente, comandantul Academiei este în delegație cu noi, pentru a se familiariza, pe loc, cu cursurile care ar putea fi oferite, pentru a discuta cu conducătorii instituțiilor de învățământ militar, deja menționate, din România, mai ales că și este absolvent al mai multor cursuri în România.

Am discutat și rămîne să implementăm deja unele programe de schimb de profesori. Vom ajunge poate și la un schimb de studenți militari. În așa fel încît această relație bună să fie, în viitorul apropiat, una și mai bună, care să aducă beneficii și mai mari, în special, Armatei Naționale a Republicii Moldova, ce este în proces de asimilare a celei experiențe pe care o are Armata României, în domeniul educației, în cel științific, și în acela al inovațiilor.

Astfel încît nouă să ne fie - am să fiu aici un pic egoist - nouă să ne fie mai ușor a merge înainte. Să nu facem acele greșeli, care sînt convinși că le-a avut instituția militară română, în procesul de dezvoltare.

- Premierul Iurie Leancă urmează să meargă la Tiraspol. Ce speranțe aveți în legătură cu acest demers?

- Vreau să spun că poziția guvernului Republicii Moldova și a mea personală este că așa-numita MISIUNE DE MENȚINERE A PĂCII, ÎN RAIANELE DE EST ALE REPUBLICII MOLDOVA ȘI ÎN ZONA RÎULUI NISTRU, este epuizată, dacă a fost necesară vreodată.

La momentul actual, noi trebuie să ne concentrăm eforturile - noi însemnînd Republica Moldova, cît și partenerii incluși în formatul 5+2, dar și alți parteneri care nu sînt în formatul dat, dar care au un interes în a ne ajuta în soluționarea conflictului - ca această așa-zisă misiune de pacificare să își schimbe formatul într-una civilă, cu mandat internațional.

Fiind născut pe malul Nistrului, în această Zonă de Securitate, petrecîndu-mi copilăria acolo, după aceasta fiind implicat și în acțiunile din 1992, avînd responsabilitatea să comand una din companiile care au acționat în Zona de Securitate, consider că noi demult am epuizat acest conflict, în special, la nivelul cetățeanului, unde personal consider că nu mai este nici o fricțiune.

Rămîne ca politicul să decidă. Și poate că unii binevoitori, dintr-o parte sau din alta, să își mai revadă pozițiile lor față de Republica Moldova.

În contextul dat, vreau să menționez, încă o dată, poziția guvernului Republicii Moldova. Misiunea dată trebuie să fie una civilă,

cu un comandament internațional, iar noi, militarii, să mergem pe la casele noastre.

- Ce ar mai fi de făcut din tot ceea ce ați dorit pentru modernizarea Armatei Naționale a Republicii Moldova?

- Sînt încă foarte multe lucruri de făcut, deoarece noi cunoaștem că orice reformă pusă pe hîrtie, dacă nu este susținută cu bani, dacă nu are o susținere financiară, atunci rămîne doar o reformă planificată, o dorință.

Pînă la ora actuală, bugetul armatei naționale nu ne permite să îndeplinim multe din lucrurile pe care le-am planificat.

De aceea sper să am timpul, resursele și să existe voința politică de a implementa acele reforme care ne-ar da posibilitatea ca Armata Națională a Republicii Moldova să fie una profesionistă, care merge în susținerea cursului nostru european, și pe care conducerea de vîrf a Republicii Moldova să o folosească în special ca un instrument al politicii externe. Adică să participăm la operațiuni de menținere a păcii, să arătăm că Republica Moldova este și promotor al păcii și securității în regiune, nu numai consumator, cum e cazul în raioanele de est ale Republicii Moldova.

Rămîne foarte mult să mai lucrăm în domeniul de ameliorare a pachetului social al militarilor, fiindcă pentru mine este esențial ca militarul să se gîndească la serviciul său, conștientizînd faptul că acasă este totul foarte bine, totul este asigurat. Și, în final, să lucrăm și mai mult ca bugetul armatei să fie unul care ne-ar permite să dezvoltăm capacitățile necesare, pentru a implementa misiunile ce sînt puse în fața noastră. Prin Constituția Republicii Moldova și legile adoptate.

Ion PETRESCU

Interviul a fost realizat la 19 septembrie 2013

Întrevederea cu Titus CORLĂȚEAN

Vizita la Universitatea Națională de Apărare din București

„Corupția poate discredita autoritatea militarului în societate”

**Colonel Iurie BRICEAG,
șeful Direcției Inspecție Generală**

- Dacă ar fi să vorbim în termeni practici, unde s-a făcut resimțită activitatea inspectorilor, în ultima perioadă?

- Planul de modernizare a Armatei Naționale a inclus și reorganizarea Direcției Inspecție Generală (DIG). În noua sa formulă, într-o perioadă scurtă de timp, DIG a realizat 95 de controale complexe, aproape în toate unitățile militare ale Armatei Naționale. Pentru comparație: în 2012, au fost 91 de controale, iar în 2011 – 83. Progresul înregistrat este vizibil și în numărul cazurilor remise Procuraturii militare pentru tragere la răspundere penală a persoanelor vinovate: 2013 – 14 cazuri, 2012 – 9, 2011 – 7.

Un lucru nu mai puțin migălos și important a fost și activitatea de evaluare a efectivului unităților militare privind identificarea persoanelor care se află în relații de rudenie, posturile ocupate de către acestea și luarea măsurilor de rigoare, în scopul evitării posibilității cazurilor de corupție și protecționism. Tot aici voi include desfășurarea activității de identificare a riscurilor de corupție, efectuarea sondajelor psihologice, examinarea petițiilor și faptelor expuse în apelurile recepționate prin telefonul de încredere etc. În rezultatul activității DIG, au fost depistate cazuri de delapidare de bunuri materiale, de luare de mită, de relații neregulate, cu aplicarea violenței fizice.

- De ce este periculos fenomenul corupției pentru armată? Care e segmentul cel mai vulnerabil și ce măsuri au fost întreprinse, în scopul combaterii acestui flagel?

- Armata, ca parte a societății, nu poate fi în afara riscului actelor de corupție. Ținând cont de faptul că un rol important în structura militară revine comandanților de diferit nivel, riscul apariției fenomenului de corupție, precum și aria de posibilă extindere a acestuia este foarte mare.

Prin urmare, corupția poate influența moralul efectivului, scăzând atractivitatea serviciului militar, încrederea în obiectivitatea și imparțialitatea conducerii, discreditând, astfel, statutul armatei și autoritatea militarului în societate.

Subdiviziunile expuse mai mult corupției sînt cele care au tangență directă cu cetățenii, cu efectivul, bunurile materiale și mijloacele financiare. Spre exemplu, lucrul cu personalul: începînd cu incorporarea militarilor, examinarea medicală a acestora, echiparea, promovarea în funcții, acordarea gradelor militare, selectarea pentru participare la diferite cursuri, misiuni internaționale sau asigurarea materială, modul de recepționare a bunurilor materiale, luarea la evidență, repartizarea, utilizarea și casarea acestora etc. În acest sens, Ministerul Apărării implementează prevederile Strategiei Naționale Anticorupție pe anii 2011–2015, responsabilitatea revenind, firește, inspecției.

O atenție deosebită se acordă instituirii unui sistem eficient de identificare a riscurilor în Ministerul Apărării. Fiecare risc este analizat minuțios, căutîndu-se soluții și propuneri pentru implementarea lor. Fenomenul corupției se regăsește în această listă cu soluțiile instituționale de rigoare

În scopul analizării percepției fenomenului corupției, DIG, în colaborare cu specialiștii Centrului Național Anticorupție, au efectuat, la sfîrșitul anului 2012, un sondaj de opinie pe un eșantion de 1 790 de respondenți. În acest context, persoanele chestionate au indicat instituțiile medico-militare, Departamentul dotări și catedrele militare ale instituțiilor de învățămînt superior drept potențiale segmente cu grad sporit de corupție.

Totuși țin să menționez că, la capitolul probleme în sistemul militar, respondenții au indicat: corupția nu reprezintă cea mai gravă problemă. În opinia angajaților Ministerului Apărării, acest fenomen se situează pe locul șase în topul problemelor din Armata Națională, fiind depășit de protecționism, perfecționare, disciplină, carieră și pachetul social. Conform aceluiași rezultate, măsurile întreprinse în combaterea corupției sînt eficiente, însă insuficiente.

Tot în scopul combaterii corupției, DIG își propune organizarea ședințelor în Academia Militară a Forțelor Armate – instituție de formare a viitorilor comandanți – și informarea militarilor în termen

despre manifestările și consecințele acestui flagel.

- Ne puteți exemplifica cazuri de combatere a corupției și protecționismului în armată?

- Unul dintre evenimentele de rezonanță este cazul unui depozit al armatei, unde a fost prejudiciat patrimoniul Armatei Naționale în sumă de circa 271 mii lei.

Un alt caz este depășirea atribuțiilor de serviciu de către fostul șef al Clubului Sportiv Central al Armatei Naționale prin oferirea neautorizată a serviciilor de parcare. După controlul efectuat de către DIG, materialele cercetării au fost remise în Procuratura Generală. În urma investigațiilor, s-a constatat că paguba produsă constituia circa 50 mii lei.

Cazuri de estorcare de mijloace financiare au fost identificate și în rândul efectivului armatei, astfel unele persoane, profitând de funcțiile pe care le dețineau, prin înșelăciune, s-au căpătuit cu diferite sume de bani.

- Pe cât de justificată a fost ideea cu telefonul de încredere în cadrul DIG și dacă a fost aceasta soluția unor cazuri de abuz sau nereguli de serviciu?

- În scopul identificării, analizei și evaluării riscurilor și vulnerabilităților la toate nivelurile managementului din structura militară, a fost instalat un telefon de încredere (022-23-28-06). Acest instrument constituie o măsură de încurajare a denunțării corupției și neregulilor de serviciu.

Pe parcursul anului 2011, au fost înregistrate 14 apeluri, în 2012 – 15 apeluri, iar în perioada de referință a anului 2013 au fost recepționate 23 de apeluri. Mesajele prezentate sînt examinate sub formă de petiții, iar despre rezultatele elucidării cazurilor relatate este informată conducerea Ministerului Apărării, precum și apelanții.

Un apel alarmant am recepționat de la mătușa unui soldat în termen. Dumneaei acuza ofițerii unei unități militare, precum că, sub diferite pretexte, estorcau sume de bani de la efectivul în termen, în scopul procurării bunurilor materiale. În cadrul direcției, a fost elaborat un plan de acțiuni și pus în aplicare chiar a doua zi, ținînd cont de gravitatea faptelor. În urma verificărilor faptelor și desfășurării discuțiilor cu contingentul de militari în termen și prin contract, s-a stabilit o situație contrară. Unii militari în termen, pentru a dispune de bani în învoirile pe care le aveau din unitate, invocau părinților și rudelor pretextul că ofițerii le solicitau respectivele sume. În consecință, soldații șmecheri își asigurau bani de buzunar pentru petreceri în afara unității.

Din păcate, vă pot relata și un alt caz, cu reflecții mai negative pentru instituția militară. Tot prin intermediul telefonului de

încredere, s-a adresat o doamnă, soție de militar, care ne-a relatat că, avînd deja hotărîrea instanței de judecată, soțul nu putea dispune de indemnizația bănească pentru nașterea copilului (în acest caz, soția nefiind angajată în cîmpul muncii, dreptul la indemnizație îi revenea soțului). Vinovat nu era nimeni altul decît colegul de serviciu al militarului, contabilul unității. Acesta invoca diferite motive (lipsa comandantului, lipsa borderourilor, insuficiența de timp etc.) și tergiversa intenționat efectuarea plăților respective. După apelul la telefonul de încredere, a urmat intervenția ofițerilor Direcției. În consecință, militarului i-a fost asigurat dreptul la achitarea indemnizației, iar contabilul a fost sancționat disciplinar.

În acest context, rolul telefonului de încredere este pe deplin justificat, iar asigurarea drepturilor militarilor și funcționarilor duce, evident, la sporirea nivelului de disciplină și la rezultate pozitive.

- Cîtă atenție revine rezultatelor și concluziilor, în urma controalelor și ve-

rificărilor pe care le realizează angajații Direcției?

Orice măsură luată de inspectorii armatei are finalitatea scontată, cu sesizarea factorilor de decizie și înlăturarea neregulilor.

Totuși vreau să accentuez faptul că activitatea noastră nu se rezumă doar la stabilirea abaterilor de la lege. În anul 2011, după finalizarea evaluării efectivului din unitățile militare, am înaintat propunerea de realizare a unor testări on-line pentru militari – cu propuneri concrete pentru aceste chestionare – ceea ce ar economisi timp și resurse și ar permite, totodată, sporirea gradului de pregătire profesională a efectivului.

Prin urmare, pot afirma, cu certitudine, că avantajul testărilor on-line realizate deja la Ministerul Apărării este și un rezultat scontat al activității Direcției Inspecție Generală, în beneficiul Armatei Naționale.

**Pentru conformitate
locotenent-colonel Ion VULPE**

„...Dacă ar fi să mai repet această experiență, cu siguranță, aș face-o!”

Locotenent-colonel (r) Anatolie CLIMA

10 ani de la prima misiune „Iraqi freedom”

În cadrul ceremoniei dedicate împlinirii a 10 ani de la detașarea primului contingent al Republicii Moldova în operațiunea post-conflict de restabilire a Irakului, militarii moldoveni au fost decorați cu distincții.

„Geniștii moldoveni au distrus peste 350 de mii de unități de muniție periculoasă, iar acest lucru a adus Republicii Moldova o reputație bună, ca și alte sarcini îndeplinite de către șase contingente de militari în Irak”. Declarația a fost făcută de William H. Moser, Ambasadorul SUA în Republica Moldova, care a ținut să fie alături de militarii moldoveni, așa precum aceștia au fost alături de comunitatea mondială, la asigurarea securității în Irak.

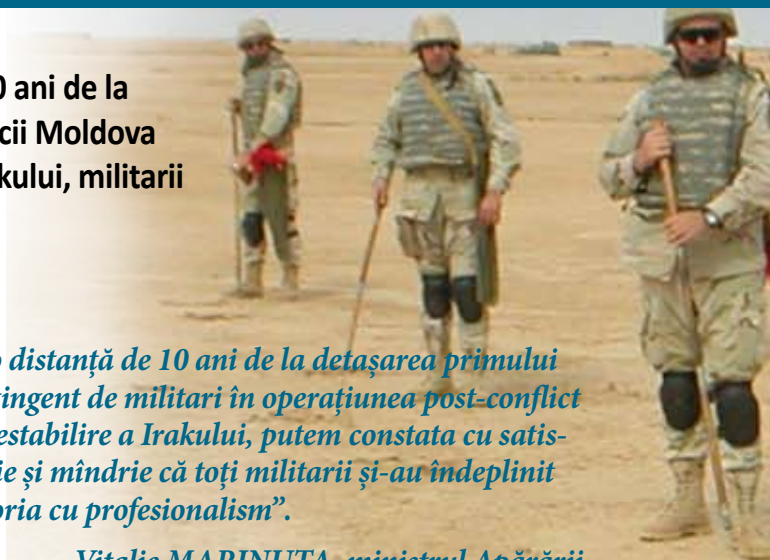
Operațiunea a însemnat derularea unui nou capitol pentru Armata Națională, iar prestațiile militarilor moldoveni au fost apreciate de către Coaliția multinațională, de guvernul irakian și de către populația băștinașă. Militarii noștri au avut posibilitatea nu numai să-și perfecționeze abilitățile, dar și să transmită propria experiență camarazilor de coaliție. Ulterior, experiența din Irak a devenit obiect de studiu în procesul de perfecționare a Armatei Naționale.

Ministrul Apărării, Vitalie Marinuța, a declarat că apreciază și el efortul militarilor noștri, iar participarea în misiuni cu mandat internațional este prioritară

La o distanță de 10 ani de la detașarea primului contingent de militari în operațiunea post-conflict de restabilire a Irakului, putem constata cu satisfacție și mândrie că toți militarii și-au îndeplinit datoria cu profesionalism”.

Vitalie MARINUȚA, ministrul Apărării

pentru Armata Națională, mai ales că militarii moldoveni dispun de calificarea și pregătirea necesară. „La o distanță de 10 ani de la detașarea primului contingent de militari în operațiunea post-conflict de restabilire a Irakului, putem constata cu satisfacție și mândrie că toți militarii și-au îndeplinit datoria cu profesionalism”, a constatat ministrul.

În cadrul evenimentului, militarii participanți la operațiunea „Iraqi freedom” au fost decorați cu diplome din partea Guvernului Republicii Moldova, cu distincții ale Guvernului SUA și ale Armatei Naționale. De asemenea, cei prezenți au ținut un minut de reculege-

Geniștii moldoveni au distrus peste 350 de mii de unități de muniție periculoasă, iar acest lucru a adus Republicii Moldova o reputație bună, ca și alte sarcini îndeplinite de către șase contingente de militari în Irak”.

William H. Moser,

Ambasadorul SUA în Republica Moldova

re în memoria militarilor, polițiștilor și civililor decedați.

Ulterior a fost inaugurată expoziția de fotografii „Militarii Armatei Naționale în misiuni de pacificare”, care cuprinde 30 de imagini realizate de militari în timpul misiunii.

Prezent la ceremonie, consilierul principal de stat al primului ministru, generalul de divizie (r) Ion Coropcean, a subliniat că misiunea din Irak a fost o primă testare pentru Republica Moldova de a demonstra fidelitate angajamentelor față de ONU și capacitatea de a răspunde apelului comunității internaționale. Acordarea de distincții din partea Guvernului irakian și conducerii coaliției multinaționale demonstrează că militarii Armatei Naționale au trecut cu demnitate acest test.

Locotenent-colonelul (r) Anatolie Clima, unul dintre militarii care rememorează acele evenimente cu mândrie, chiar în pofida riscului enorm de acolo, a ținut să declare: „Toți ofițerii au fost pregătiți la cel mai înalt nivel și nu am întâlnit obstacole în misiunile noastre. Iar dacă ar fi să mai repet această experiență, cu siguranță, aș face-o!”.

Republica Moldova a participat la operațiunea post-conflict de restabilire a Irakului din 2003 până în 2008, cu un efectiv total de 107 militari, constituit din ofițeri de stat major, infanteriști și geniști. Pe parcursul misiunilor, șase la număr, grupele de geniști au neutralizat aproximativ 400 mii de obiecte explozive de diferit calibru.

Irina PUICĂ

Republica Moldova a participat la operațiunea post-conflict de restabilire a Irakului din 2003 până în 2008, cu un efectiv total de 107 militari, constituit din ofițeri de stat major, infanteriști și geniști. Pe parcursul misiunilor, șase la număr, grupele de geniști au neutralizat aproximativ 400 mii de obiecte explozive de diferit calibru.

... Armata are cel mai înalt grad de credibilitate în orice sondaj de opinie. Acesta a fost și unul dintre argumentele care m-au determinat să mă orientez spre armată”.

Haydar Hacı Ergun,
director general Shopping MallDova

„A fi ofițer este un stil de viață”

- Haideti să vorbim, mai întâi, despre show-ul militar: un proiect pilot atît pentru Armata Națională, cît și pentru Shopping MallDova. De ce ați acceptat să fiți gazda unui astfel de eveniment?

- Orice show militar atrage privirile, fie că evenimentul se desfășoară în stradă, fie undeva în interior. În acea zi, am avut circa 21 000 de vizitatori, dintre care vreo 4 000 în perioada show-ului. A fost o experiență inedită și curioasă pentru noi, de a testa reacțiile spectatorilor, și am constatat că evenimentul a avut priză la public.

- Ce v-a impresionat cel mai mult?

- Două momente m-au emoționat în mod deosebit: primul a fost coborîrea ostașilor pe funie din tavanul mallului și al doilea – manevra cu armele, cînd militarii aruncau armele de la unul la altul. Exercițiul e foarte dificil de executat, plus cînd știi că te privesc atîtea perechi de ochi, emoțiile sînt greu de stăpînit. Iar tinerii, fără comunicare verbală, s-au sincronizat perfect și nu au comis nici o greșeală. La show mi-am dat seama cît de organizată este instituția militară.

- Și dumneavoastră aveți rădăcini militarești. Ați fost militar, timp de 4 ani, în Turcia, țara în care militarii sînt foarte bine cotați, respectați și au multe privilegii. Ce v-a motivat să alegeți serviciul militar și ce ați făcut priu-zis în acea perioadă?

- Am decis să merg în armată cînd aveam 13 ani, după clasele primare. Visul meu era să devin pilot. Într-adevăr, armata în Turcia este o instituție de prestigiu, în special, ofițerii avînd un statut respectabil, salarii și facilități atractive. De asemenea, armata are cel mai înalt grad de credibilitate în orice sondaj de opinie. Acesta a fost și

unul dintre argumentele care m-au determinat să mă orientez spre armată. Un alt motiv pentru mine a fost uniforma militară. Îmi plăcea atît de mult, încît o purtam mai mult decît era nevoie. De exemplu, cînd plecam în vacanță, îmi puneam uniforma militară, chiar dacă, pur și simplu, mă plimbam pe străzile orașului natal.

- Cum un tînăr poate ajunge într-o școală militară? Există anumite restricții?

- În Turcia, sînt 3 școli militare, în Izmir, Bursa și Istanbul. Toate au o infrastructură foarte bine dezvoltată, cu terenuri de fotbal, bazine acoperite, corturi de tenis, laboratoare chimice, fizice, etc. Admiterea într-o școală militară se face prin examene, iar susținerea acestora este chiar o provocare. Pentru familiile cu venit mediu a avea un fiu într-o școală militară este o mare oportunitate. De altfel, în prezent, în școlile militare studiază și tineri din alte țări, care sînt

în colaborare cu Turcia pe segment militar, cum ar fi Bosnia și Herțegovina, Macedonia, Kirgistan ș.a. Aceștia, după absolvire, sînt obligați să se reîntoarcă în țara proprie.

În mare parte, școala militară avea același program ca și o școală obișnuită. Diferența vizibilă era atunci cînd elevii din școlile obișnuite mergeau în vacanță, iar noi petreceam o lună într-un campus militar, locuiam în corturi și, zi de zi, aveam exerciții, traininguri militare. Pentru prima dată, am împușcat dintr-o armă reală la vîrsta de 14 ani.

- În ce măsură școala militară v-a influențat personalitatea, comportamentul, modul de a gîndi? Care au fost învățămintele din această experiență?

- E o influență pentru întreaga viață. Este exact perioada în care un tînăr își formează percepția asupra vieții și faptul că anume acum este departe de casă îl maturizează mai repede. Principala calitate înșușită în armată a fost încrederea în sine, am învățat să fiu insistent, perseverent în a obține ceea ce-mi propun. De asemenea, îți dezvoltă cel mai bine într-un colectiv militar calități cum ar fi empatia, receptivitatea. Cunoșcînd tineri din diferite regiuni ale Turciei, cu diverse culturi, mi-am îmbogățit cunoștințele despre națiunea mea și am învățat să mă împart, să fiu prieten, să fiu frate. Or, aceste lucruri m-au ajutat enorm atît în facultate, cît și în serviciu.

Dacă aș avea un băiat și el și-ar dori o carieră militară, l-aș susține, pentru că școala militară este una foarte bună, de prestigiu. L-aș susține și dacă ar hotărî să renunțe la respectiva școală, pentru că nu poți decide, la 13 ani, dacă vrei sau nu să fii ofițer. Acest sentiment apare cu timpul.

- Dar un tînăr din Turcia, ajuns la maturitate, e obligat să îndeplinească serviciul militar?

- Da. Sint mai multe opțiuni pentru ei. Bunăoară, absolvenții instituțiilor de învățământ superior pot opta pentru un serviciu de 18 luni, devenind ofițeri, sau de 6 luni. Eu am ales serviciul mai scurt, pe atunci de 8 luni, deci, am rămas cu grad de soldat. Celor care muncesc în străinătate mai mult de 3 ani și continuă să se afle acolo, țara le oferă posibilitatea de a face armată doar o lună, pentru care trebuie să plătească 10 mii euro. Această decizie a statului vine pentru a-i ajuta pe tineri să nu își piardă locul de muncă din străinătate.

În cazul în care tânărul vrea să se căsătorească, părinții acestuia, dar și ai fetei vor insista ca el, mai întâi, să facă armata. În mediul rural, în special, este o rușine să nu-ți îndeplinești serviciul militar.

- Ce v-a determinat să renunțați la ideea de a continua cariera militară?

- A fi ofițer este un stil de viață, nu e o muncă cum ar fi profesor, medic sau altceva. Odată la 3 ani, ești mobilizat într-un alt loc, astfel, soția trebuie să-și întrerupă activitatea de muncă ori tu trebuie să stai departe de familie, ceea ce este inacceptabil, în cazul meu. Copiii sînt obligați să-și schimbe școala, uneori în oraș, alteori în orașele. Condițiile sînt diferite și nu ai cum să intervieui. Am analizat toate aceste aspecte și am înțeles că pot servi țării și altfel. De aceea,

am renunțat la Academia Militară și am mers la Facultatea de Economie, Universitatea din Istanbul. Am absolvit-o cu succes, am activat în câteva bănci din țară. Ulterior, am ajuns în compania „Summa group”, iar datorită ei și în Moldova.

- Prin ce anume v-a părut atractivă Moldova, de v-ați hotărât să munciți aici?

- M-am născut într-un oraș mic din Turcia, Edirne, cu o populație de 150 mii de locuitori. Am avut mereu o dificultate de adaptare în Istanbul, pentru că este un oraș mare, iar Chișinăul corespunde perfect necesităților mele: poți ajunge ușor la orice destinație, poți găsi ușor un loc de parcare – comparativ cu Istanbulul – oamenii sînt ospitalieri, nu sînt reticenți față de străini. Am venit aici împreună cu soția din 2012 și sîntem mulțumiți.

- Aveți și cetățenia Moldovei? Cît de mult ați reușit să învățați limba română și cultura țării și cine v-a fost ajutorul cel mare în acest sens?

- Nu sînt cetățean al Republicii Moldova și nici al României încă, deși sînt căsătorit cu o româncă. Am luat lecții de română și continui să-mi perfecționez abilitățile de comunicare, pentru că vreau să pot vorbi cu viitorii mei copii și în limba mamei, pe care

ei trebuie să o cunoască. Mă ajută în acest sens soția mult, dar și părinții ei. Cît privește cultura românească, ador nunțile și alte evenimente similare, la care oamenii se unesc în horă. Cînd văd lumea dansînd, imediat mă prind și eu în horă. Muzica populară românească îmi este familiară pentru că e balcanică. Îmi plac mult și sărbătorile de Paști, Crăciun, cînd mergem în România la rudele soției. Ei îi plac enorm călătoriile în locurile istorice, cred că am vizitat mai toate cetățile și mănăstirile din aceste două țări.

- Și cum reacționați cînd ghidul vorbește despre bătăliile dintre Imperiul Otoman și Moldova?

- Este deja istorie. Astăzi, odată cu globalizarea, oamenii sînt mult mai apropiați unul de celălalt. Lupta acum este pentru economie și industrie. Nu se mai dau războaie pentru teritoriu. Armatele sînt mai mult pentru protecția țărilor, nu pentru atac, cel puțin, în mediul european.

- Armatele Moldovei și Turciei colaborează, de ceva timp, în domeniul învățămîntului. Din punctul dumneavoastră de vedere, ce pot învăța una de la alta aceste două structuri?

- Sigur că se poate produce un schimb de experiență reciproc avantajos. De ce să nu existe o posibilitate pentru tinerii din Moldova să facă școală militară în Turcia sau invers? Sînt convinși că relațiile colegiale, de prietenie, stabilite la vîrsta de 13 ani între tinerii din medii geografice, culturale diferite, contribuie la o colaborare mult mai eficientă și de lungă durată.

- Pe ce segmente v-ar plăcea dumneavoastră să colaborați pe viitor cu Armata Națională a Republicii Moldova?

- După show-ul militar, am avut un alt proiect cu fanfara militară care a cîntat trei duminici la rînd în holul Centrului nostru comercial și sînt dispus să mergem spre o tradiție în acest sens. De asemenea, mi-aș dori, la deschiderea parcurii noastre în aer liber, să repetăm un show militar, cu exerciții demonstrative, utilizînd armele, bineînțeles, cu gloanțe oarbe. În general, cred că am putea avea mai multe colaborări.

- Ce ziceți de niște discount-uri pentru militarii Armatei Naționale în Shopping MallDova?

- E o idee. Trebuie analizată și cred că pot fi găsite soluții.

- Multumesc pentru timpul acordat.

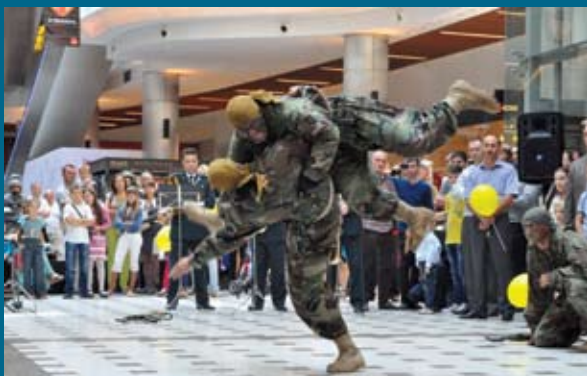
- Cu plăcere și mult succes Armatei Naționale.

Liuba VICOL

Principala calitate însușită în armată a fost încrederea în sine, am învățat să fiu insistent, perseverent în a obține ceea ce-mi propun. De asemenea, îți dezvolți cel mai bine într-un colectiv militar calități cum ar fi empatia, receptivitatea.

Fii alături de ARMATA TA!

Ministerul Apărării a organizat, în premieră absolută, în parteneriat cu Centrul comercial „Shopping MallDova”, un show militar cu genericul „Fii alături de armata ta”, cu ocazia aniversării a XXII-a de la crearea Armatei Naționale. Evenimentul, prezentat într-o concepție modernă, dinamică și inedită, a adunat peste 1000 de persoane.

La intrarea principală în Centrul comercial, au fost instalate autovehicule militare, iar în interior – expuse standuri cu echipament militar din dotarea unităților armatei, utilizat în misiuni naționale și internaționale.

Vizitatorii au avut posibilitatea să vadă și o expoziție de drapele istorice și de fotografie, „Armata ta”, realizată de plutonierul adjutant Vitalie Iovu.

Totodată, militarii Armatei Naționale au prezentat un spectacol de muzică și fanfară militară, au demonstrat exerciții de mînuire a armamentului și de luptă corp la corp.

La eveniment au participat circa 100 de militari din Batalionul cu Destinație Specială „Fulger”, Batalionul 22 Menținere a Păcii, Batalionul de Gardă, Batalionul Geniu ale Armatei Naționale și Orchestra Prezidențială a Republicii Moldova.

“Este foarte important să participăm la consolidarea păcii în lume atât cu observatori militari, cât și cu contingente de pacificare. Participarea în misiunile de menținere a păcii sub drapelul ONU este apreciată de către toate țările drept o acțiune nobilă”.

Locotenent-colonel Mihai PANIC: Nu ONU are nevoie de noi, ci noi avem nevoie de ONU

Interviu solicitat locotenent-colonelului Mihai PANIC, observator militar ONU în Coasta de Fildeș.

- Domnule locotenent-colonel, ce v-a motivat să plecați în misiunea de pacificare din Coasta de Fildeș?

- Necesitățile profesionale m-au determinat să fac acest pas. Anterior, am îndeplinit serviciul militar în Zona de Securitate a Republicii Moldova. În anii 2003-2004, am participat cu primul contingent moldovenesc în operațiunea umanitară post-conflict din Irak. La revenire, am activat ca instructor la Cursul pentru observatori militari, dar fără experiență în misiuni ONU. Acesta a fost impulsul care m-a motivat să plec în Africa, în căutarea cunoștințelor practice.

- Care a fost prima impresie, după ce ați pășit pe continentul african? Au coincis așteptările cu realitatea?

- Nu mi-am făcut iluzii că va fi ușor, de aceea, nici nu am avut dezamăgiri. Înainte de a pleca în misiune, am fost instruit bine de prietenii mei, locotenent-colonelul (r) Vitalie Coptu și locotenent-colonelul Alexandru Dubenco, care deja aveau o experiență bogată în această țară. Am fost avertizat referitor la securitatea personală și igienă. Toate informațiile lor s-au adeverit sută la sută.

Ajuns în Coasta de Fildeș, am fost plăcut uimit de cooperarea excelentă dintre militarii internaționali, în special, cei din Republica Moldova, România și Federația Rusă. În misiune nu este o divizare pe naționalități și toate problemele politice, care există la noi în țară, acolo nu se profilează. Acolo, cel care poartă pe uniformă drapelul Federației Ruse, își riscă viața pentru drapelul Republicii Moldova și viceversa, fapt demonstrat nu o singură dată.

- În ce regiune ați activat?

- Am fost numit observator militar în

nord-vestul țării, la hotar cu Ghana și Burkina Faso, în regiunea Bouna, care mai era poreclită în glumă și Bouna Paradise. Paradise, deoarece acolo nu există probleme cu apa și cu electricitatea, pentru că... lipsește și una, și alta (zîmbește).

- Cu ce pericole v-ați confruntat, în timpul misiunii?

- Actualmente, în Coasta de Fildeș situația militară este relativ liniștită, cu excepția regiunii din apropierea hotarului cu Liberia. În schimb, criminalitatea e foarte sporită. Instituțiile de ordine publică sînt nou formate și nu pot ține piept numărului mare de infracțiuni, iar pacificatorii ONU reprezintă ținta numărul unu pentru criminali. Deseori se spargeau și se jefuiau casele militarilor. Au fost chiar și tentative de răpire a mașinilor ONU, împreună cu pacificatori. În una dintre ele s-a tras din armă. Din acest motiv, întotdeauna trebuia să fii cu ochii în patru.

Un alt pericol, cu care te poți întâlni în Africa, sînt bolile, în special, malaria. La fel, trebuie să atragi o atenție deosebită alimentației: să știi ce și unde mănînci, deoarece riscul de a te îmbolnăvi este foarte mare.

- Cum sînt tratați de către băștinași pacificatorii internaționali și, în special, cei moldoveni?

- Foarte bine. Atitudinea bună față de moldoveni în regiunea Bouna, în mare parte, se datorează și predecesorilor mei, locotenent-colonelului Andrei Tincu și maiorului Sergiu Cirimpei, care au activat cu succes acolo anterior. De aceea, cînd băștinașii observă drapelul Republicii Moldova, întotdeauna sînt bucuroși să ne vadă și ne tratează cu respect, știind că sentimentul este reciproc.

În unele regiuni, unde locuiesc adepții fostului președinte al țării, atitudinea față de pacificatori este mai puțin bună. Nu există agresivitate din partea localnicilor, dar se simte o ură și o ostilitate oarecare față de ONU. În aceste regiuni, poți să auzi și cuvinte neplăcute în adresa ta, se întîmplă și o marfă să o cumperi de la magazin cu un preț de vreo cinci ori mai mare.

- Ați fost martor ocular al consecințelor unui război. Ce v-a marcat cel mai mult din cele văzute?

- Cel mai mult m-a impresionat capacitatea băștinașilor din Coasta de Fildeș de a ierta și de a uita greutățile din trecut. Chiar dacă, ceva timp în urmă, statul era cuprins de un conflict armat, majoritatea populației s-a reunit pentru viitorul țării. La fel, am fost uimit de toleranța religioasă care se observă la localnici. În Coasta de Fildeș, religia nu reprezintă un factor-cheie și nu este un criteriu de divizare a societății. La aceste capitole, am putea lua exemplul de la ei.

- Cît de importantă pentru Republica Moldova este participarea în misiunile de menținere a păcii?

- Este foarte important să participăm la consolidarea păcii în lume atât cu observatori militari, cât și cu contingente de pacificare. Participarea în misiunile de menținere a păcii sub drapelul ONU este apreciată de către toate țările drept o acțiune nobilă. Aproape toate statele lumii au trupe în forțele de menținere a păcii, începînd cu țări mari precum Federația Rusă, pînă la state mici, de exemplu, Fiji. Dacă și Republica Moldova va lua decizia să participe cu un contingent de pacificatori în una dintre misiunile ONU, asta îi va permite să-și consolideze statutul de

furnizor de securitate. Totodată, participarea militarilor în misiuni cu mandat ONU aduce un venit considerabil în bugetul de stat. Rambursarea ONU guvernului țării, pentru fiecare militar din cadrul contingentului, este de 1028 dolari SUA pe lună. Acești bani sînt transferați guvernului, care deja decide ce sumă să plătească militarului, iar restul mijloacelor poate să-i utilizeze în alte scopuri. Totodată, ONU achită bani cash pentru fiecare armă, unitate de tehnică, baie de cîmp, mașină de tuns etc. În urma detașării unui contingent, va avea de cîștigat și Armata Națională, deoarece ajutorul din exterior va spori considerabil. Care este sensul să ajuți o armată ce nu participă în misiuni și stă acasă? Acum noi avem un anumit suport de la partenerii străini, însă este modest. Ieșirea pe arena internațională cu contingente va spori considerabil și asistența noastră.

În lume sînt multe țări pentru care participarea în misiunile ONU reprezintă o sursă importantă de venit la bugetul de stat. De exemplu, Bangladesh este una dintre cele mai sărace țări din Asia, dar ea detașează cîte un batalion de pacificatori aproape în fiecare misiune ONU din lume. După agricultură, misiunile de pacificare sînt a doua sursă de venit pentru această țară. La fel procedează India și Pakistanul. Acestea au înțeles că misiunile ONU reprezintă o acțiune nobilă, dar, totodată, și profitabilă.

- Republica Moldova poate urma această cale?

- Republica Moldova are această șansă. Dar, chiar dacă se va lua decizia, la noi în țară, de a detașa un contingent, aceasta nu înseamnă că imediat vom merge într-o misiune. Țări precum India, Pakistan, Bangladesh fac lobby pentru interesele lor naționale în Cartierul General ONU și nu prea vor să cedeze altor state posibilitatea de a participa în misiuni de menținere a păcii. Lucrul în cauză se întîmplă, deoarece, cum am menționat, misiunile ONU reprezintă o sursă

importantă de venit pentru ei, dar, totodată, de aportul statului în consolidarea păcii din lume depinde și numărul de locuri în Cartierul General, destinate pentru statul respectiv. La fel, în misiune unde este contingent moldovenesc, funcțiile de locțiitor Comandant de Forțe, șef stat major și alte funcții importante (J1/2/3) revin prin rotație, ceea ce este o oportunitate pentru ofițerii superiori ai Armatei Naționale.

- Cît de important pentru ONU este ca Republica Moldova să detașeze pacificatorii săi în misiuni?

- Locul Republicii Moldova poate să-l ocupe orice alt stat din lume. În Cartierul General ONU din New York se duc „bătălii” între țări pentru obținerea dreptului de a participa în misiuni de pacificare, iar doritorii sînt foarte mulți. Nu ONU are nevoie de noi, noi avem nevoie de ONU. Pentru țara noastră și, îndeosebi, pentru armată, participarea în misiuni ONU poate fi colacul de salvare.

- Ce vor avea de cîștigat militarii noștri, în caz de vor participa la menținerea păcii, în una dintre țările lumii?

- În primul rînd, ei vor acumula o experiență prețioasă, pe care nu o vor obține la noi în țară. În al doilea rînd, activitatea într-un colectiv multinațional te dezvoltă și ca personalitate: înveți diferite limbi, culturi, vezi lumea. Și, desigur, este și motivația financiară. Eu cred că mulți tineri, în schimbul muncii pe un șantier de peste hotare, vor prefera să

vină în armată, ca să plece în misiuni. Aceasta deoarece ONU creează condiții atractive pentru militari: salariu decent, tratament medical gratuit.

- Cred că riscurile pe care le-ați enumerat îi vor face pe mulți militari să se abțină de la astfel de deplasări...

- Este pericol, însă statistica din Coasta de Fildeș arată că majoritatea pierderilor din rîndurile contingentelor au loc din cauza neglijenței personale și nerespectării tehnicii de securitate (lucrul cu tehnica, mînuirea armei etc.). A fost doar un singur caz cînd șase militari din batalionul nigerian au decedat, din cauza acțiunilor ostile. Dar și atunci ei au fost preîntîmpinați de localnici despre prezența rebelilor în sat, însă au ignorat această avertizare și au căzut în ambuscadă...

- După părerea dumneavoastră, la moment, cîți militari ar putea detașa Republica Moldova într-o misiune de menținere a păcii?

- Eu cred că noi ar trebui să urmărim exemplul altor țări, care au început activitatea lor de pacificare de la detașarea unei companii. Actualmente Republica Moldova are această posibilitate. Însă noi trebuie să promovăm contingentul nostru, dar să nu așteptăm invitație de la New York. Promovarea intereselor noastre ține, în primul rînd, de noi.

Interviu realizat de locotenent Dmitrii VOSIMERIC

Participarea militarilor în misiuni cu mandat ONU aduce un venit considerabil în bugetul de stat. Rambursarea ONU guvernului țării, pentru fiecare militar din cadrul contingentului, este de 1028 dolari SUA pe lună. Acești bani sînt transferați guvernului, care deja decide ce sumă să plătească militarului, iar restul mijloacelor poate să-i utilizeze în alte scopuri.

Caporalul Vadim Tomșa, mecanic superior stația radio R151, comandant de grupă în Regimentul Rachete Antiaeriene, încă din copilărie, dădea semne că va fi specialist în tehnologii informaționale. Tot atunci una din pasiunile sale cele mai mari era să se joace de-a soldății.

Două roluri majore pe scena vieții

Caporalul Vadim TOMȘA își împarte pasiunea între armată și familie

Este tipul de om care recunoaște că nu a avut descendență militară. Părinții dintotdeauna îi permiteau să facă tot ce-i trăsnea prin cap, pentru că, vorba personajului Moș Teacă al lui Anton Bacalbașa (ziarist, prozator și traducător român): „Tot omul se naște cu croiala lui”.

Caporalul Vadim Tomșa, mecanic superior stația radio R151, comandant de grupă în Regimentul Rachete Antiaeriene, încă din copilărie, dădea semne că va fi specialist în tehnologii informaționale. Tot atunci una din pasiunile sale cele mai mari era să se joace de-a soldății. Sincer mărturisește că îl tenta mult tot ce era interzis, ascuns și secret. Aceasta îi stârnea garantat interesul pentru lumea neexplorată. Prefera să trăiască cu gustul aventurii. „Dacă tot sîntem în plin sezon, operațiunile gen furatul fructelor de prin grădini, precum și pescuitul în locurile interzise erau la ordinea zilei”, rîde oarecum rușinos caporalul Tomșa.

Vadim se numără printre oamenii cu studii de specialitate. A

absolvit Colegiul de Microelectronică și Tehnică de Calcul. Era prin clasa a opta, cînd părinții i-au cumpărat un calculator, așa, ca să fie în rînd cu lumea. Cînd se defecta, nu căuta meșter să i-l repare, se descurca de unul singur. Și-a dorit mult o facultate, dar, din lipsă de surse financiare, a abandonat ideea. S-a orientat pe piața forței de muncă, cu scopul de a găsi un job pe potrivă și, hop, și citația de la comisia de încorporare. Se zbătea, în fel și chip, să ocolească regimul cazon, cîcă, armata nu era pentru el. A analizat mai bine situația, impunîndu-se să creadă că nu era chiar atît de grav să faci serviciul militar un an de zile. Și iată că, la douăzeci de ani, tînrul vine acolo unde s-a făcut mai tîrziu popular printre supe-

riori și colegi. Prima lună petrecută la Cahul a fost cea mai dificilă perioadă, cum, de altfel, și pentru ceilalți tineri proaspăt mobilizați.

Patru ani pe băncile colegiului au fost ani dintre cei mai frumoși, interesanți și „cu tîlc”. Ce a învățat la colegiu încearcă să aplice în unitatea militară, iar superiorii îl acreditează cu încredere.

Unii spun că există, alții o neagă categoric. Unii spun că au trăit-o, alții n-au întîlnit-o niciodată. Dragostea la prima vedere te poate surprinde ori cînd, oriunde: în transport, în parc, într-un restaurant și chiar în armată. Pe el l-a surprins în anul trei de Colegiu. La aproximativ un an, s-a născut rodul dragostei lor, pe nume Alexandrina, un nume de origine greacă cu semnificație de protector și apărător al omenirii. Un nume de învingătoare. Și-a asumat serios rolul de tată, iar atunci cînd merge în permisie, învață să schimbe scutece și să-i facă băița micuței. O privește cînd doarme și o plimbă cînd e trează, încercînd să-i descifreze gînguririle. A depășit primele temeri și acum e gata să devină tătîc cu normă întreagă.

Întrebat cum armata i-a schimbat viața, Vadim afirmă că, în perioada serviciului militar în termen, a învățat noțiunile de curaj, disciplină și onoare. În opinia lui, fără disciplină, armata este o adunătură de oameni periculoși.

În acest răstimp, a întemeiat o familie, scopurile sale de viață căpătînd o altă valoare. Dacă, odată cu nașterea fiicei, era hotărît să abandoneze mediul cazon, acum, după zece luni, își dorește să rămînă pe contract, să urmeze o carieră în armată. Astăzi nu-i mai arde de noi aventuri. Cu susținerea familiei și a conducerii Regimen-

tului Rachete Antiaeriene, a înaintat dosarul la Universitatea Tehnică din Moldova, fiind înmatriculat la Facultatea Calculatoare, Informatică și Microelectronică. Pentru că dă dovadă de disciplină ireproșabilă, de interes pentru obligațiunile și responsabilitățile zilnice, primește deseori concedii de stimulare. Acum e și mai motivat

să se străduie: are tata două fete care-l așteaptă nerăbdătoare acasă...

Nouă nu ne rămîne decît să-i dorim tînărului Tomșa să combine armonios rolul de militar și de bun familist.

**Locotenent
Natalia ANDRONACHI**

Un tătîc fericit la datorie

Pentru că dă dovadă de disciplină ireproșabilă, de interes pentru obligațiunile și responsabilitățile zilnice, primește deseori concedii de stimulare. Bine, acum e și mai motivat să se străduie: are tata două fete care-l așteaptă nerăbdătoare acasă...

Securitate maximă la depozitele armatei

Viceministrul Apărării, Igor Panfile, a participat, alături de reprezentantul Misiunii OSCE din Republica Moldova, Steve Young, la ceremonia oficială de deschidere a depozitelor de armament, dislocate pe teritoriul Bazei păstrare tehnică, armament și patrimoniu militar din orașul Florești. Aceste trei depozite au fost reparate în baza Memorandumului de înțelegere între Ministerul Apărării și OSCE cu privire la punerea în aplicare a Programului complex în domeniul armelor de calibru mic și armament ușor și al armamentului convențional în Republica Moldova

“Reparația depozitelor militare și instalarea unor noi sisteme moderne de semnalizare este o necesitate stringentă, pentru sporirea nivelului de securitate fizică a stocurilor de muniții, precum și a siguranței populației civile din preajma depozitelor.

Militarii Armatei Naționale, cu suportul Misiunii OSCE din Moldova, au nimicit mii de tone de proiectile, rachete și bombe de aviație de producție sovietică, ale căror termen de exploatare demult a expirat. După ce pericolul unei explozii necontrolate la depozitele de armament a fost redus la minim, conducerea armatei a pus accent pe crearea condițiilor moderne de păstrare a munițiilor, care sînt în stare bună și care pot fi utilizate de Armata Națională. În acest sens, a fost elaborat un proiect, sprijinit de OSCE, care prevedea reparația depozitelor Armatei Naționale, cu instalarea sistemului integrat de securitate și a stației de legătură și comunicații. Pentru realizarea acestui proiect, OSCE a alocat Ministerului Apărării un suport în valoare de 350 000 de euro.

În cadrul proiectului, au fost reparate șase depozite de armament și muniții din Brigada „Moldova” și Brigada „Dacia”, Depozitul central patrimoniu tehnic și Baza păstrare tehnică, armament și patrimoniu militar. Lucrările de reparație au cuprins curățarea straturilor vechi de acoperiș, executarea în două straturi a acoperișului cu „Linokrom”, reparația ușilor metalice și instalarea unui nou sistem electric de iluminare. Din cauza specificului munițiilor, care se află la Baza păstrare tehnică, armament și patrimoniu militar, pentru prima dată în Armata Națională, s-a efectuat reparația acoperișurilor, printr-o metodă nouă, cu un nivel de siguranță mai sporit, fără utilizarea flăcării deschise. În cazul dat, s-a folosit aplicarea straturilor de cauciuc, format pe bază de apă. De menționat că termenul de utilizare și nivelul de securitate a acestui tip de acoperire este de câteva ori mai mare decât al altor materiale similare.

În urma lucrărilor de reparație, în special, a sistemului electric, majoritatea sistemelor de semnalizare fuseseră deteriorate parțial, iar în unele cazuri total. Ca să fie rezolvată această problemă, Misiunea OSCE din Republica Moldova a acordat suportul necesar pentru instalarea unor noi sisteme moderne de semnalizare. Experții au stabilit necesitatea prioritară de instalare a acestui sistem la depozitele din Florești. La moment, cele trei depozite de la Baza păstrare tehnică,

armament și patrimoniu militar sînt protejate de un sistem de securitate complex, care include sistem de monitorizare și înregistrare video, sisteme de infracțiune și de control al accesului autorizat, stație telefonică de legătură cu gărzile. De asemenea, cu ajutorul partenerilor din OSCE, s-au executat lucrări de reparație a corpului de gardă, pentru asigurarea condițiilor regulamentare de păstrare a echipamentului special și de securitate.

Viceministrul Apărării, Igor Panfile, prezent la ceremonia oficială de deschidere a depozitelor din Florești, a precizat că asistența oferită din partea Misiunii OSCE din Republica Moldova în renovarea și securizarea depozitelor de armament și muniții este binevenită și se încadrează în proiectele de modernizare a infrastructurii Armatei Naționale, inițiate de conducerea Ministerului Apărării, în ultimii ani. „Reparația depozitelor militare și instalarea unor noi sisteme moderne de semnalizare este o necesitate stringentă, pentru sporirea nivelului de securitate fizică a stocurilor de muniții, precum și a siguranței populației civile din preajma depozitelor. Sperăm că, în viitorul apropiat, cu suportul prietenilor noștri din OSCE, vom rezolva această problemă și la celelalte depozite ale Armatei Naționale”, a declarat Igor Panfile.

La rîndul său, reprezentantul Misiunii OSCE în Republica Moldova, Steve Young, s-a arătat mulțumit de rezultatele proiectului de asistență pentru renovarea și modernizarea depozitelor Armatei Naționale. „Ne bucurăm că sursele investite au fost valorificate în mod corespunzător. Sperăm că introducerea noilor modificări în sistemul de securitate și monitorizare va asigura un control eficient al obiectivelor militare și paza patrimoniului armatei și, totodată, va spori nivelul de securitate a populației din zonele adiacente”, a specificat Steve Young.

În prezent, Ministerul Apărării, împreună cu Misiunea OSCE din Moldova, lucrează asupra unui alt proiect comun de construire, conform standardelor internaționale, a unui depozit nou la Centrul de instruire Bulboaca, pentru depozitarea și păstrarea munițiilor din dotarea Armatei Naționale.

Locotenent Dmitrii VOSIMERIC

Onor militarilor Țării

Orașul Edineț a sărbătorit, într-o atmosferă solemnă, Ziua Armatei Naționale. Sala arhiplină a Casei de Cultură, publicul prezent la eveniment, oaspeții oficiali au fost o dovadă a ceea ce înseamnă Armata Națională pentru țară.

Pe strada principală din oraș, erau instalate banere cu inscripția „3 septembrie – Ziua Armatei Naționale”. Puțini au fost cei care, trecînd pe lângă Casa de Cultură raională, au putut rămîne indiferenți la acordurile fanfarei militare din Brigada de Infanterie Motorizată din orașul Bălți.

Treptat au prins a se aduna și oamenii, în majoritate, tineri de vîrstă premilitară și militară. Cei prezenți demonstrau o curiozitate vădită față de persoanele în uniformă, veterani și militari activi ai Armatei Naționale.

Manifestarea propriu-zisă s-a desfășurat în sala festivă a Casei raionale de Cultură. Spectatorii adunați au avut posibilitatea să vadă prezentarea fotografică cu tematică militară. Imaginile au venit să aducă un tablou complet despre viața cazonă, despre ceea ce înseamnă Armata Națională. Am o deosebită satisfacție că printre acestea se găsesc și momente imortalizate de mine personal. În prim-plan apar fețe ale militarilor noștri, diferite aspecte specifice serviciului militar. Printre oaspeți a fost prezent președintele consiliului raional, Oleg Scutari, primarul orașului Edineț, Constantin Cojocaru, primari din satele raionului Edineț – toți au manifestat un viu interes față de fotografiile perfect regizate pe micul ecran.

În luările de cuvînt, oficialii au avut aprecieri frumoase în adresa Armatei Naționale, a militarilor care, zi de zi, își îndeplinesc cu cinste datoria constituțională față de țară. Ei au amintit despre aportul adus de Armata Națională, care a intervenit prompt, în orice situații de criză, acordînd sprijin populației civile, ori de cîte ori a fost nevoie.

Persoanele, care și-au adus aportul la educația militar-patriotică a tinerei generații, au contribuit la crearea unei imagini obiective a Armatei Naționale, au fost menționate prin ordinea ministrului Apărării și comandantului Centrului Militar Teritorial Edineț.

Publicul a urmărit un concert susținut de formația „Doina Armatei”. În fața spectatorilor au evoluat interpreții de muzică populară Anișoara Dabija, Marina Filipovici, Nicolae Pa-liș, artiștii de estradă Natalia Proca și Cristina Scarlat.

În final, aș vrea să menționez că este bine că asemenea sărbători importante se marchează și în centrele raionale ale țării noastre. Astfel, în conștiința cetățenilor se înrădăcează și mai mult semnificația zilei de 3 septembrie, cînd sînt sărbătoriți apărătorii Țării.

Nicolae USTUROI

Cimitirele și monumentele militare sînt locuri de cinste care păstrează memoria vie a celor ce și-au sacrificat viața pentru țară...”

Cultul eroilor - cultul memoriei

Cimitirele și monumentele militare sînt locuri de cinste care păstrează memoria vie a celor ce și-au sacrificat viața pentru țară, reprezentînd o valoare istorică și culturală. Îngrijirea și amenajarea acestor locuri de înhumare este o datorie sfîntă pentru toate popoarele, întrucît cîndva acești eroi au luptat pentru țară, manifestînd curaj și dăruire. Indiferent de naționalitatea ostașilor și armata în care au luptat, se conștientizează sarcina noastră morală de a ne implica nemijlocit în cinstirea tuturor militarilor care au căzut în timpul conflictelor militare.

În Republica Moldova, autoritatea științifico-metodică în domeniul protejării de stat a mormintelor și monumentelor militare îi revine Centrului de Cultură și Istorie Militară, care are în componența sa Serviciul Cultul Eroilor. Serviciul stabilește relații cu instituțiile similare din alte țări și implementează prevederile acordurilor în domeniul eternizării eroilor și îngrijirii mormintelor militare. În acest sens, Republica Moldova are semnate acorduri cu Germania, Ungaria și România.

La începutul lunii septembrie, în contextul planului bilateral privind cooperarea în domeniul militar, în Republica Moldova, s-a aflat delegația oficială a Oficiului Național pentru Cultul Eroilor din România. Cu această ocazie, a fost organizată o întîlnire de lucru la care s-au discutat modalitățile de colaborare și acțiunile ce pot fi întreprinse, în scopul aplicării prevederilor Acordului semnat de către guvernele României și Republicii Moldova privind regimul juridic al mormintelor de război situate pe teritoriile Republicii Moldova și României.

Reprezentanții instituțiilor au desfășurat o misiune de documentare în teren la cimitirele din localitățile: Chișinău, Orhei, Neculăeuca, Mana, Tabăra, Morozeni, Novaci-Peticeni, Călărași, Ialoveni și Bardar. Delegația a verificat starea de conservare a cimitirelor de război din aceste localități.

Pe teritoriul Republicii Moldova, în perioada celui de-al Doilea Război Mondial, au fost înființate peste 240 de cimitire de război românești, majoritatea

din ele fiind distruse, după anul 1945. O mare parte de cimitire s-au păstrat pe teritoriul nostru, datorită populației locale care, în decursul anilor, a îngrijit așezămintele, din datorie creștinească. Aceste locuri au fost însă îngrijite în condiții vitrege. În prezent, majoritatea cimitirelor se află în paragină, existînd necesitatea de a le reamenaja.

Conform unei evidențe provizorii, pe teritoriul Republicii Moldova, au căzut în luptă circa 7 800 militari români,

Oastea Moldovei

dintre care 955 în timpul Primului Război Mondial și 6 804 în Campania de Est, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Mormintele ostașilor români au fost amenajate în 334 locuri de înhumare, aflate în 267 localități. Cimitirele unde sînt înmormîntați un număr mare de ostași români se află la Țiganca – 1 020 militari și Cania – 916 militari. Cimitirele de importanță majoră și cu un număr mare de militari înhumați sînt cele din localitățile: Chișinău, Tiraspol, Tighina, Florești, Micleușeni, Fălești, Bălți, Orhei și Vărzărești.

La Chișinău, delegații au mers la Cimitirul de onoare, înființat la începutul secolului XIX. Aici își găsesc locul de veci ostași români, ruși, cehi, austrieci, francezi și polonezi. În anul 1959, în timpul guvernării sovietice, capela cimitirului a fost distrusă, iar mormintele – nivelate cu buldozerul. În 1961, pe acest teritoriu, este construită Clinica de Ftiziatrie și Pulmonologie, demolată în anul 2007. În anii '90, a fost restabilit fundamentul capelei și s-a instalat o cruce din lemn. Din păcate, în prezent, teritoriul fostului Cimitir al Eroilor se află într-o stare deplorabilă, iar pentru reparația acestuia este necesară lansarea unui proiect internațional.

La Orhei, delegații au inspectat monumentul ridicat în anul 1932 pe teritoriul cimitirului central al orașului, în cinstea ostașilor români care au luptat în Primul Război Mondial.

Cimitirul din satul Tabăra reprezintă un loc de veci pentru ostașii români, căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial. În anul 2005, s-au făcut amenajări cu eforturi locale, fiind instalate cruci din lemn. Pe teritoriul cimitirului, se află un obelisc cu 59 de nume ale militarilor înmormîntați aici.

La Călărași, cimitirul de onoare al eroilor români a fost înființat în vara anului 1941, în contextul luptelor purtate de armata română pentru eliberarea Basarabiei, aici fiind îngropați 43 militari din Regimentul 55 Infanterie, decedați la data de 8 iulie 1941. Teritoriul fusese lăsat de izbeliște pînă în anul 1960, cînd aici a fost instalată o troiță, scoasă însă, în scurt timp, de către autoritățile sovietice. După 1990, troița a fost reînaltată. În anul 2009, cimitirul a fost reconstruit, în urma unui parteneriat dintre orașul Călărași din România și orașul Călărași din Republica Moldova.

Cimitirul militarilor români din satul Neculăeuca a fost amenajat în anul 1941, pe teritoriul cimitirului parohiei. Aici sînt înmormîntați 42 de militari români. În anul 2008, așezămîntul a fost reabilitat, fiind instalată și o troiță, prin grija Oficiului Național pentru Cultul Eroilor și a primăriei locale.

Cu ajutorul Oficiului, pe teritoriul Republicii Moldova, au mai fost restaurate cimitirele românești din localitățile: Țiganca, Feștelița, Micleușeni, Cania, Dealul Epureni, Vărvăreuca și Vărzărești.

La cimitirul românesc de onoare de la Țiganca sînt înmormîntați militari decedați în luptele din prima jumătate a lunii iulie 1941, pe capul de pod de la Țiganca. În vara anului 1944, cînd a început demolarea tuturor cimitirelor și monumentelor de război, s-a intervenit și asupra acestui loc, inclusiv cu buldozerul. Singurul semn ce amînea de existența unui cimitir, pe acest teritoriu, a fost o troiță instalată în anul 2004. În anul 2005, la 25 octombrie, de Ziua Armatei Române, au început lucrările de reamenajare a cimitirului. Au fost făcute 9 gropi comune, instalate 142 însemne de căpătii, au fost amenajate căile de ac-

ces, s-a montat o poartă tradițională și au fost instalate candelale.

Lucrări de proporții au fost făcute și la cimitirul eroilor români din Vărzărești, înființat în luna august 1941 și au fost amenajate 93 de morminte individuale și 5 gropi comune. În anul 2010, cimitirul a fost reconstruit de către Oficiu, în colaborare cu autoritățile locale.

Centrul de Cultură și Istorie Militară și Oficiul Național pentru Cultul Eroilor vor colabora, în continuare, pentru elaborarea unor proiecte comune prin care și alte așezăminte vor fi aduse la o stare demnă pentru eroii căzuți în războaie.

Andrei POTOROACĂ,
șef Serviciu Cultul Eroilor,
Centrul de Cultură și Istorie Militară

Conform unei evidențe provizorii, pe teritoriul Republicii Moldova au căzut în luptă circa 7 800 militari români dintre care 955 în timpul Primului Război Mondial și 6804 în Campania de Est, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

“

Prin creația mea, eu întotdeauna am fost și sînt aproape de armată. Poate mai aproape și decît cei care au îndeplinit serviciul militar în termen. Ei au făcut armata un an sau doi, iar eu o fac toată viața”.

„Înconjurat de grenade,
arme și cartușe, am cîntat soldaților
aproape o oră”

**Ricu VODĂ, interpretul cu suflet de soldat, despre muzică,
militari și armată...**

- Ați îndeplinit serviciul militar?

- Noi am fost o gașcă de prieteni, toți de la Botanica, care visam să facem armata. Deși eram student la Colegiul „Ștefan Neaga”, unde învățam vioara, frecventam cu regularitate și cursurile de judo, ca să am o pregătire bună pentru serviciul militar. Însă mare mi-a fost dezamăgirea când, la comisia medico-militară, mi s-a spus că nu prea eram apt pentru militărie. Aveam piciorul plat, iar, după regulament, persoanele cu această problemă nu puteau fi încorporate în forțele armate. Atunci am decis să fac armata într-un alt mod... în domeniul muzical.

Din anii '80, când am început activitatea de muzician, am cântat în multe unități militare de la noi din țară. Iar când am început activitatea profesionistă ca membru al formației „Contemporanul”, am avut turnee prin toată Uniunea Sovietică, perioadă în care am cântat foarte mult pentru militari. În timpul turneului prin Kazahstan, am colindat aproape toate unitățile militare. Am cântat și la Polul Nord, în orașul Dudinka, unde am întâlnit militari moldoveni, iar, în timpul turneului prin Țările Baltice, în una dintre unități, am întâlnit un prieten, cu care locuisem într-o curte. La fel, am colindat și Germania. Acolo am cântat aproape două luni, doar pentru militari: infanteriști, tanchiști, aviatori, pentru toți cei care îndeplineau serviciul militar în acea țară.

- Cum vă primea publicul?

- Foarte bine. Erau mulți concetățeni de-ai noștri, deosebit de bucuroși să audă câteva melodii în limba lor maternă. Le interpretam cîntece cum

ar fi: „Măi bădiță Petre”, „Aleargă caii”, „În oraș la Chișinău”. Pentru că erau militari din toată Uniunea Sovietică, le cântam și cîntece în limba rusă.

Deseori, după concerte, soldații se apropiau de noi și ne întrebau despre casă. Pe lângă turneele prin URSS, mergeam și prin toate satele din Moldova, de aceea, uneori se întâmpla că soldații ne întrebau despre un sat, în care cântasem recent și atunci începeam discuția...

- Ce țări ați mai avut pe harta itinerarului artistic?

- O deplasare, care mi s-a întipărit în memorie, am avut-o la începutul anilor '90 cu formația lui Anatol Chiriac în Mozambic. Oricît de ciudat ar părea, și acolo am întâlnit un militar moldovean. Era un aviator, comandant de escadrilă, originar din Florești, venise în Mozambic din Afganistan, după retragerea contingentului sovietic. Am avut parte de o primire sufletească din partea acelui militar. A fost o deplasare de neuitat.

- Ați fost alături de militarii moldoveni și în timpul conflictului armat de pe Nistru din 1992. Ce emoții ați trăit pe front?

- Pe timpul conflictului, eu am venit la băieții din formația „Viitorul”, cu inițiativa de a merge la Coșnița și Cocieri cu un concert. Am încărcat toată tehnica în autobuz și am plecat la război. Am ajuns într-o livadă, unde trebuia să concertăm, însă acolo nu era electricitate. Atunci am găsit un acordeon, o chitară și am improvizat un mic spectacol pentru ostași. După ce am încheiat concertul, de mine s-a

apropiat un locotenent și mi-a spus că în tranșee mai erau băieți, care stăteau atunci la pază și n-au putut să vină la concert. Eu am luat chitara și am pornit prin labirintul tranșeelor, pînă am ajuns la o blindată. Acolo, înconjurat de grenade, arme și cartușe, am cântat soldaților aproape o oră. Atunci, într-un fel, m-am simțit și eu participant la războiul pentru independența Țării mele.

- Ce cunoașteți acum despre activitățile Armatei Naționale?

- Ca și majoritatea oamenilor din țară, sînt slab informat despre armata noastră. Cu regret, noi vedem la televizor doar lucrurile negative care se întâmplă în organismul militar. Dar, cu siguranță, în armată se produc și o mulțime de lucruri bune, sînt numeroși militari, care merită să fie decorați, lăudați, mediatizați. Însă, din păcate, despre aceasta nu se prea vorbește. Decît să se insiste pe momentele negative din Armata Națională, mai bine să se prezinte publicului o zi din viața unui ostaș: ce mănîncă, cum face sport, cum se antrenează, ca tineretul să înțeleagă ce e armata.

- Dacă ați avea acum ocazia să mergeți în armată, ați îndeplini visul din tinerețe?

- Prin creația mea, întotdeauna am fost și sînt aproape de armată. Poate mai aproape și decît acei care au îndeplinit serviciul militar în termen. Ei au făcut armata un an sau doi, iar eu o fac toată viața.

Interviu realizat de Irina PUICĂ

... Eu am luat chitara și am pornit prin labirintul tranșeelor, pînă am ajuns la o blindată. Acolo, înconjurat de grenade, arme și cartușe am cântat soldaților aproape o oră. Atunci, într-un fel, m-am simțit și eu participant la războiul pentru independența Țării mele”.

O felicitare pentru tine

Sincere felicitări cu ocazia zilelor de naștere maiorilor Mihail ȘENDREA, Serghei SCRIPNIC, Marin MUREA, Ilie CIOCOI, căpitanului Fiodor ANDRONATEV, locotenenților Andrei REBEJA, Alexandru PETRICENCO, Andrei ȘALOTA, Dorin PEREU, Igor SURUCEANU, plutonierilor majori Vitalie SEREDIUC, Oleg MATASARI, plutonierului Gheorghe IPATI, sergentului major Igor PATRAȘCU, sergenților Tatiana SERAFIMCIUC, Nicolae JACOTĂ, Andrei GHEORGHITA, caporalului Vadim COSTIN, sergentului inferior Olga SILVESTRU, soldaților Ana FERARU, Cristina CARA și funcționarilor Olga URSU, Corneliu CASIAN, Nadejda PLACINTA. Vă dorim ca visele de azi să devină realitate, speranțele de mâine – împliniri, orice cădere – un pas înainte, iar gândul bun să vă însoțească mereu.

Cu respect, din partea colectivului Brigăzii „Ștefan cel Mare”.

Sincere felicitări cu ocazia zilelor de naștere locțiitorului comandantului Comandamentului Forțe Terestre Ion DOȚENCO și locotenent-colonelului Andrian BALAN. Să aveți parte doar de clipe senine, pace în casele și în sufletele Dvs și noroc în toate. La mulți ani!

Din partea colectivului Brigăzii „Ștefan cel Mare” care vă respectă.

La mulți ani! urăm maiorului Ilie CIOCOI, comandantului Batalionului 21 infanterie, Brigada „Ștefan cel Mare”. Un buchet de fericire, surprize plăcute în viață, dragoste, căldură sufletească, înțelepciune și generozitate.

Cu dragoste, din partea soției Carolina și copiilor Denis și Gabriela.

Sănătate și clipe frumoase dorim căpitanului Marin PALII, locotenentului major Leonid RAȚĂ, locotenentului Pavel LÎȘI, plutonierilor adjutanți Roman COVAȘ, Iurie ȚĂRNĂ, plutonierilor majori Veronica ȘEVCIUC, Natalia MÎNZAT, Vladimir RUSU, Diana VERINGĂ, plutonierilor Ala CHICHIOI, Natalia BALCAN, Raisa RAITABUC, sergentului major Ludmila STAYER, sergenților Marina SIMON, Irina VLAS, caporalului Roman CORDONEANU. Să fiți împliniți, iubiți și fericiți. La mulți ani!

Cu respect, colectivul Batalionului de Gardă.

La mulți ani locotenent-coloneilor-medici Veaceslav DEHTERIUC, Roman TARGON, maiorilor-medici Vasile ALCAZ, Ion SCRIPLIUC, Alexandru BABIN, locotenenților-medici Tatiana CIOBANU, Diana CEBOTARU, plutonierului adjutant Stela LUCHIAN, funcționarilor Larisa ARHIP, Simion ADAM, Ilie STUPAC, Oxana LISINCIUC, Ludmila URSATII, Alexandru DIMA, Gheorghe DINTIU, Andrei LEȘCO, Gheorghe LISNIC, Larisa SPÎNU, Maria JURJĂU. Vă dorim sănătate, realizări profesionale, iar buna dispoziție să vă însoțească zi de zi alături de cei dragi.

Cu mult respect, colectivul Spitalului Clinic Militar Central.

Multe urări de sănătate, realizări frumoase și bani în casă colonelului Vitalie CIOBANU, șeful Centrului de Cultură și Istorie Militară, cu ocazia zilei de naștere. Colegii vă apreciază pentru sinceritate, prietenie și vă mulțumesc pentru sprijinul pe care îl acordați în fiecare zi de muncă.

Cu respect, colectivul Centrului mass-media militară

Sincere felicitări locotenent-colonelului Ianoș MUȘET, căpitanului Ion VODOVOI, locotenenților Vadim MANOLI, Constantin CIOBANU, Stela ALEXANDROV, plutonierilor adjutanți Vasile BOTNARI, Valeriu DILION, plutonierului major Tudor GOREA, sergentului Elena SCUTARU, soldatului Natalia UNTILĂ, funcționarilor Maria RAZGONOV, Grigore SÎRGHI. Sănătate, fericire, clipe de neuitat și numai urcușuri în viața personală și profesională.

Cu respect, din partea colectivului Divizionului de Artilerie „Pрут”.

Felicitări locotenent-colonelului Artiom RĂCILĂ, căpitanului Ion BAICU, locotenenților majori Ilie IAVIȚA, Anatolie GRIGORIEV, locotenenților Stanislav ZAHAROV, Andrei BEREZOVSKI, plutonierului adjutant Octavian ZACON, plutonierului major Nicolae CĂLIN, plutonierului Ion GÎRNEȚ, sergenților Valerii VICOL, Tatiana SOLOVIOVA, sergenților inferiori Dmitrii CRISTEA, Alexandru DOROJAN, Alexandru COROLEAC, funcționarilor Constantin CONSTANTINOV, Victor NECRÎTOV, Vitalie VOLOȘIN. O boare de sănătate, un strop de încredere și fericire vă dorim.

Cu respect, colectivul Brigăzii „Dacia”

Felicitari locotenent-colonelului Olga NIRCA, maiorilor Viorel SÎRGHI, Ludmila IANOVICI-PASCAL, Ion GODOROJA, Pavel REDICO, Andrei ȘRAM, căpitanilor Larisa MÎNDRESCU, Valeriu BURUȘCIUC, Maria CUJBĂ, Dumitru PARFENI, Ala SOFRONOVICI, Alexandru SPATARI, locotenentului major Natalia LEFTER, locotenenților Pavel POPOVICI, Alexandru BUCUR, Oxana PALII, Sandu REVUȚCHI, plutonierului adjutant Ion LUPUȘOR, plutonierului major Natalia ARABADJI, plutonierilor Viorica REDICO, Doina URSU, Olesea PETROV, sergenților Victor BALAN, Anatolie CROITORI, Andrei BALÎC, soldatului Nicolai PĂCĂLĂU și funcționarilor Gheorghe MEREUȚĂ, Maria CHIRILOV, Constantin AGRICI, Vasile GALAȚAN, Petru PATIENCO, Maria DRIGA, Nelea ȘIȘCAN, Veaceslav PERJU, Tatiana SAVCA, Silvia MÎTCU, Pavel TUMURUC, Viorel COJOCARU, Valentin GHELEȚCHI, Ghenadie STELINCOV, Alexandru ZIZIUCHIN, Svetlana VOLCIUC, Galina GUȚU, Oleg CEBOTARIOV, Rodica CAZAC, Efim BRĂDUȚAN, Valeriu TIMONOV, Vitalie CIOBANU, Veaceslav NIRCA, Alexandru CAULA, Valeriu OPREA. Norocul să vă însoțească pretutindeni, sănătate și bucurii de la cei dragi.

Cu respect, colectivul Academiei Militare „Alexandru cel Bun”.

Maiorului Ion OJOG și căpitanului Oleg CUȘNIR, plutonierului Evghenii PLATENCO. Iubire, voință, înțelepciune, îngăduință, belșug și toate cele bune să se adune în casele dvs.

Cu respect, din partea colectivului Batalionului cu Destinație Specială „Fulger”.

Casă de piatră îi urăm colegei noastre, Natalia ANDRONACHI și soțului ei Nicolae. Fie ca mariajul vostru să fie umplut cu toate ingredientele: o grămadă de dragoste, un strop de umor, un dram de romantism, o lingură de înțelegere, un praf de încredere și un munte de înțelepciune! Fie ca fericirea voastră să dureze pentru totdeauna! Felicitări sincere!

Cu drag, colectivul Centrului mass-media militară.

Sincere felicitări pentru colegul nostru Mihai DASTIC și soția lui Maria, care recent au devenit părinți! Să vă bucurați de micul miracol ce a apărut în viața voastră! Bebelușului îi urăm o viață lină, fără suferințe, cu mii de realizări, să fie mereu protejat, îndrumat și iubit de părinți și nu numai.

Cu drag, colectivul Centrului mass-media militară

Felicitări și un sincer La mulți ani! urăm locotenent-colonelului Roman CEBAN, locotenentului major Alexandru GRIGORIEV, locotenenților Eugeniu FLUIER, Serghei CARAIANI, Stanislav PENDUS, plutonierului Aurel PLETOSU, sergenților majori Gheorghe TROPOTEL, Igor CAMBUREAN, sergentului Dumitru BURUIAN, soldatului Victor VLAICU.

Cu respect, colectivul Batalionului 22 Menținere a Păcii.

Ministerul Apărării al Republicii Moldova anunță concurs pentru ocuparea funcției publice vacante de șef Direcție politică de apărare și planificare a apărării și specialist principal în Direcția economico-financiară (vacantă temporar).

Informația privind condițiile de desfășurare a concursului este plasat pe pagina web a Ministerului Apărării (www.army.md)

